

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Förslag till andra tilläggsbudget för år 1997

1996-97

nr 29

ALLMÄN MOTIVERING

Ålands självstyrelse har under nu 75 år utgjort det viktigaste instrumentet för att i enlighet med Nationernas Förbunds råds beslut från år 1921 garantera Ålands befolkning dess svenska språk, kultur och lokala traditioner. Men den lagstiftnings- och förvaltningsbehörighet självstyrelsen innehåller har samtidigt blivit ett kraftfullt medel för att inom samhällets olika sektorer främja landskapets allsidiga utveckling. Självstyrelsen har utvecklats till en förebildlig demokratisk samhällsform samtidigt som den på ett bestående sätt bidragit till att utveckla den åländska identiteten och hembygdskänslan.

Grunden för varje folks framåtskridande är en hög nivå i fråga om kultur, utbildning och forskning. Under självstyrelsens gångna 75 år har det åländska utbildningsväsendet kontinuerligt utvecklats. Utbildningsstandarden har stigit och nya utbildningsformer har tillkommit. Under den senaste 25-årsperioden har ett studiestödssystem utvecklats som tryggar de ekonomiska förutsättningarna för envar att bedriva studier såväl på fackskole- som på högskolenivå.

En sektor som uppmärksammas betydligt mindre av det åländska samhället är däremot forskarutbildningen samt forskning och utveckling i allmänhet. I dagens kunskapssamhälle blir forskningen allt viktigare för det kulturella och ekonomiska framåtskridandet. Att med lämpliga medel stöda och främja högre utbildning och forskning är en viktig uppgift för samhället.

För att uppmärksamma de gångna 75 åren och för att bidra till en fortsatt allsidig utveckling av vårt landskap föreslås att lagtinget inrättar en jubileumsfond med det uttryckliga syftet att stöda forskarutbildning genom stipendier och att medverka i finansieringen av för Åland intressanta och betydelsefulla forskningsprojekt. Ur fondens avkastning kunde utdelas ett eller flera individuella stipendier. Stipendierna skulle i första hand tilldelas på Åland hemmahörande forskare oberoende av studieort eller inriktning men även andra mottagare skall kunna komma i fråga om deras studier eller forskning är av särskilt intresse för landskapet. Det har inte ansetts ändamålsenligt att begränsa inriktningen av studierna eller forskningsprojektet till särskilda sektorer. Om kvalificerade kandidater något år saknas skall det vara möjligt att avstå från att utdela medel och i stället foga årets avkastning till kapitalet.

I denna tilläggsbudget föreslås att 5.000.000 mark anvisas för att utgöra fondens grundkapital. Ett grundkapital av föreslagen storlek skall åtminstone inledningsvis anses vara tillräckligt för att ge en avkastning som kan utnyttjas för att årligen utdela ett eller flera stipendier av betydande storlek. Lagtinget kan självfallet i senare budgetbeslut utöka fondens kapital.

I denna framställning ingår även förslag till stadgar för jubileumsfonden som lagtinget skulle godkänna samtidigt som det antar föreliggande tilläggsbudget.

Av stadgarna framgår att fonden förverkligar sitt syfte genom att utdela individuella stipendier för studier på postgradual nivå, vars mottagare skall vara på Åland hemmahörande forskare eller forskarstuderande alternativt sådana forskare eller forskarstuderande vars forskningsobjekt är av särskilt intresse för landskapet.

Fondens förvaltning föreslås åvila lagtingets kanslikommission som också i övrigt fungerar som lagtingets förvaltningsorgan i ekonomiska och administrativa frågor. Till kanslikommissionen hör lagtingets presidium och två av lagtinget valda medlemmar. För att bredda beslutsfattandet och för öka sakkunskapen vid utdelning av medel ur fonden föreslås att kulturutskottet alltid skall ge utlåtande i ärendet innan kanslikommissionen fattar sitt beslut om stipendierna.

Kanslikommissionen skall i samband med utdelningen av medel kunna anlita enskilda experter och/eller tillsätta ett särskilt sakkunnigorgan med uppgift att granska ansökningar om stipendier och bidrag och uppgöra förslag om utdelning ur fondens medel. De sakkunniga förutsätts vara förtrogna med forskning och högre utbildning och kan representera t.ex. högskolor och forskningsinstitut. Dessa sakkunnigutlåtanden bör också stå till kulturutskottets förfogande när det yttrar sig till kanslikommissionen.

Också eventuella behov av särskild sakkunskap för placeringen av fondens medel bör ankomma på kanslikommissionen att bedöma och reglera.

De praktiska göromålen i fråga om fondens förvaltning skulle inte kräva någon särskild organisation utan på tjänstens vägnar skötas av landskapsstyrelsens finansavdelning och lagtingets kansli. Eftersom fonden innefattas i landskapets räkenskaper erfordras inte särskilda revisorer utan fondens förvaltning och räkenskaper står under landskapsrevisorernas tillsyn.

Kanslikommissionen skall enligt förslaget lämna lagtinget en årlig redogörelse över fondens ekonomiska ställning, utdelning av medel och om övriga frågor som sammanhänger med förvaltningen av fonden. Någon särskild berättelse torde dock inte vara nödvändig utan uppgifterna kan lämnas i bokslutet och under lagtingets avsnitt i

landskapsstyrelsens förvaltningsberättelse.

Detta ärende har beretts av lagtingets kansli Kommission i nära samverkan med lagtingsgrupperna.

Med hänvisning till ovanstående får landskapsstyrelsen vördsamt föreslå

att Lagtinget antar följande förslag
till andra tillägg till budgeten för
1997 samt

att Lagtinget antar bifogade
stadgar för Ålands självstyrelses
75-årsjubileumsfond.

Mariehamn den 13 maj 1997

L a n t r å d

Roger Jansson

Vicelantråd

Roger Nordlund

ÅLANDS LAGTINGS BESLUT

om antagande av

STADGAR

för Ålands självstyrelses 75-årsjubileumsfond

Lagtinget har den 9 juni 1997 antagit nedanstående stadgar för Ålands självstyrelses 75-årsjubileumsfond.

1 §

Till åminnelse av Ålands självstyrelses 75-årsjubileum inrättar Ålands lagting en särskild jubileumsfond, benämnd Ålands självstyrelses 75-årsjubileumsfond.

2 §

Fondens syfte är att stöda utbildning och forskning på postgradual nivå.
Fonden förverkligar sina syften genom att utdela individuella stipendier för studier eller vetenskaplig forskning på postgradual nivå till mottagare 1) som är hemmahörande i landskapet eller 2) vars studier eller forskning är av särskilt intresse för landskapet.

3 §

Fondens grundkapital utgörs av det belopp om 5.000.000 mark som Ålands lagting i den andra tilläggsbudgeten för år 1997 denna dag beslutat uppta för ändamålet.

Lagtinget kan genom att uppta medel i budget senare utöka grundkapitalet.

4 §

Ålands självstyrelses 75-årsjubileumsfond är en fond som inte upptas i landskapets budget.

5 §

Ur fondens avkastning utdelas medel för de i 2 § 2 mom. avsedda ändamålen.

6 §

Förvaltningen av fonden handhas av lagtingets kanslikommission. Den löpande ekonomiska förvaltningen av fonden sköts av finansavdelningen vid landskapet Ålands centrala ämbetsverk. Lagtingets kansli ombesörjer fondens sekretariatsuppgifter.

Fondens administrativa kostnader betalas av landskapet.

7 §

Beslut om utdelning av stipendier ur fondens medel fattas av kanslikommissionen sedan lagtingets kulturutskott beretts möjlighet att yttra sig i ärendet.

8 §

Kansli Kommissionen antar närmare bestämmelser om fondens förvaltning och om utdelningen av medel ur fondens avkastning.

Kansli Kommissionen kan besluta att för beredningen av utdelning av medel ur fonden anlita särskilda sakkunniga i frågor rörande högre utbildning och vetenskaplig forskning med uppgift att granska ansökningarna och avge utlåtande till kansli Kommissionen. Kansli Kommissionen har likaså rätt att i frågor rörande fondens förvaltning anlita sakkunniga eller tillsätta särskilda organ.

9 §

Kansli Kommissionen skall årligen för lagtinget redogöra för fondens ekonomiska ställning och lämna övriga nödvändiga uppgifter om fondens förvaltning.

10 §

Landskapsrevisorerna har rätt att granska fondens förvaltning.

Mariehamn den 9 juni 1997

talman

vicetalman

vicetalman

SIFFERSTAT

U T G I F T E R

21.	LAGTINGET	5.000.000
21.01	LAGTINGET	<u>5.000.000</u>
21.01.60.	Överföring till Ålands självstyrelses 75-års jubileumsfond	5.000.000
29.	FINANSIERINGSUTGIFTER	- 5.000.000
29.05.	ÖVERFÖRING TILL FÖLJANDE BUDGETÅR	<u>- 5.000.000</u>
29.05.99.	Överföring av budgetöverskott	- 5.000.000
	Utgifternas totalbelopp	0

DETALJMOTIVERING

21.	LAGTINGET		
21.01.	LAGTINGET		
21.01.60.	<u>Överföring till Ålands självstyrelses 75-års jubileumsfond</u>		
	Bokslut 1996	Budget 1997	Förslag
			5.000.000

Momentet nytt.

Med hänvisning till allmänna motiveringen föreslås ett anslag om 5.000.000 mark.

29.	FINANSIERINGSUTGIFTER		
29.05.	ÖVERFÖRING TILL FÖLJANDE BUDGETÅR		
29.05.99.	<u>Överföring av budgetöverskott</u>		
	Bokslut 1996	Budget 1997	Förslag
		tb 18.759.000	- 5.000.000

Föreslås att föreliggande tilläggsbudgetförslag finansieras genom en minskning av det belopp som överförs till följande budgetår.